

predovanju talijanskih četa, kojima je naloženo, da apliciraju klauzole primirja, i glede prevara, i glede proneverenja ratnog materijala, što ga Italija mora da preuzme za račun i u ime saveznika.

Ovi najnoviji "saveznici", koji su još juče bili na drugom bregu Plave, te se junackim i dvojnim ogorčenjem borili protiv nas za spas hapsburškog carstva, na čije se ostatke danas bacaju s toliko besa i gladi, pokazuju, da dolaze na sveilo slobode i samostalnosti s vrlo čudnom juridičkom savesti, prema kojoj ne mogu zrell narodi drugo, nego da se svojski ograde.

Još su plakali u kori ne probitoj jaja austro-ugarskog a već su pokrili svojom zastavom prevaru na štetu svojih spasitelja. Počinju jedva da nestalnim nožicama kreću, već udaraju nogom svoje kumove. A šta će tek učiniti, kad budu imali državu u redu, kad se potkože i kad budu oružali nokte?

Pitanje ovo zabrljuje u prvom redu nas, koji ćemo imati čast da nam budu susedi, i koji smo tako brzo kušali slast tog susedstva.

Ne treba da ponavljamo našu veru u svetost nacionalniht revendikacija naroda oslobođenih austro-ugarskoj jarma, mi se podnipošto ne kajemo, što smo proleli našu krv, da skrišimo njihove lance, ali pridržavamo sebi pravo da zaprečimo, da se od gvozdja tih lanaca kuje oružje, da bude okrenuto protiv nas.

Mi smo želeli, Jugoslaviju slobodnu i nezavisnu, ali mirnu i prijateljsku, a ne susedu nemirnu i neprijateljsku, Jugoslaviju, koja nastavlja politiku Beča.

Narodno Veće u Zagrebu naprotiv kao da hoće da pokaže svoju antitalijansku orijentaciju.

Zar smo dakle žrtvovali cjet talijanske mladeži, zar smo podnosili kroz gotovo četiri godine teško žrtve, pretrpeli invaziju, unatili našu nacionalnu ekonomiju zato, da nadomestimo Austriju s Jugoslavijom, koji će nam biti jednaka neprijateljica kao carstvo, što smo ga pobedili?

Zar smo očistili Jadransko more od zastave hapsburške, da ga ponudimo gospodstvu ove neprijateljske Jugoslavije, pošto smo na njezinu kolevku delikatno položili mornaricu već gotovu i spremnu, da nas drži u onom istom nesnosnom potčinjenstvu, protiv koga smo zalgrali strašnu ratnu kartu?

Ako su to Jugoslaveni sanjali, treba ih od toga odvratiti pre nego se ove umišljane sene rašire i izvrše da ih opijaju.

Kad toliko galame, kad dižu kuku i motiku na nas — znak je, da nas se svojski boje. Narode, ufej!

Dopisi iz Istre.

Iz Pazina, 19. o. m. Na prolasku maleno je društvo pazinskih Jugoslavena dočekalo u večer transporte čehoslovačke i jugoslavenske momčadi, koja je morala napustiti Pulu i vraćala se svojim kućama. Kad je prispio vlak, pozdravile pazinske Jugoslaveni našom pjesmom putnike, koji su bili ugodno iznedejeni ovim bratskim pozdravom, te se je gosp. Slavko Hostar najrdačnije zahvalio, predavši svotu od K 308.—, koje je sakupio bio među svojim drugovima za škole naše neuke djece, koje

Donna Ines.

Napisa: Josip Kozarac. (Nastavak.)

No kao što ništa na svijetu nije savršeno, tako je i Marijan imao svoju manu. Kako sam već rekao: bio je čista i ohola značaja, te nije mogao podlosti, pripuzivosti, nezahvalnosti — uopće beznačajnosti pod živu glavu podnijeti. To samo po sebi nije dakako nikakova mana, nego samo prednost izvanrednih ljudi; no u njemu je to čuvstvo bilo tako nježno, tako silno razvijeno, da ga je jedna jedina podla i nezahvalna riječ znala tako razgnjeviti, te bi od bijesa i srdžbe pozelenio kao trava, i u času takove besvijestice mogao počiniti najveći zločin. Imali smo saučenika, koji se lisičio na sve strane i s prijateljima i s neprijateljima, i koga je Marijan isključio iz svoga društva; pa kad je taj nesretnjak bio još tako bezobrazan, te se nekom zgodom laskavo Marijanu približio, pljune Marijan i pokaza mu vrata. A kad onaj, ne pazeci ni na tu najcrniju pogrdu, i nadalje se uzeo pasje prilizavati, razgnjevi se Marijan na toliko, da je povukao revolver i opalio ga na onoga. Iza svakoga takovoga razjarenja pao bi u groznicu, koja ga je po deset dana znala kidati. On je dobro poznavao tu nesreću, toga demona svoje duše, nu koliko je puta i preduzeo i rekao samomu sebi: ti kao razborit i trijezan čovjek, koji dapače misliš, da si uglađen i naobražen, ponizuješ se do najgadnijega prostakluka, nijesi spodoban uzburkane strasti utaziti, — a dok to ne budeš mogao, dok ne budeš gospodarom svojih čuvstava, sve dotle ne ćeš biti čitav čovjek. I sto se puta zakleo samomu sebi, da ne će više dopustiti, da onakovi divlji časovi njime ovladaju. On je kao i svaki čovjek dobro poznavao svoju vrijednost, pa zar da bude sva ta duševna i tjelesna njegova ljepota možda danas sutra

se hoće avim mogućim načinom i svakovrsnim sistemom a zaprečiti usvoj u narodnom duhu. Ganutljiv je bio odaziv naše braće, koja je najo bodrila usklikima "na svidenje" u nadi bolje i sretnije budućnosti. Drugi dan prošao je Pazinom drugi transport Čehoslovaka, ali verne sluge vernog gospodara zabranilo, da Jugoslaveni pozdrave svoju sevrnu braću. Ali unatoč zabrani gosp. K. Šuka pozdravi Čehoslovake u ime pazinskih Jugoslavena našto mu se je gosp. fregatni kapetan Medveček zahvalio i predao svotu od K 50.— za hrvatske škole.

Braća Slaveci! Najrdačniji naš pozdrav iz tužne Istre, koja dalje mora da kuša i trpi tuđe gospodstvo, dok se ostali dio naroda već raduje teškom mukom stečenoj slobodi. Nada nas tješi, da nas vi nećete zaboraviti, a budite osvedočeni, da vam mi nećemo biti nezahvalni, kad bude od Učke odjekivala celom Istrom pesma oslobodjenja iz stoletnog ropstva i zuluma.

Zivili braća Slovenici! Zivili Čehoslovaci! Zivili Jugoslaveni!

Dnevne vesti.

Talijanske se čete povlače na demarkacijsku liniju. Ljubljanska telegrafska agencija javlja: Pukovnik Casaretti, zapovednik talijanskih četa u Gornjoj Ljubljani, je javio danas načelniku, da čete ostavljaju danas njegov grad te se vraćaju u demarkacijsku liniju, određenu primirjem.

Sednjos će mirovne konferencije biti javne. New York 20. Senator Borah je rekao, da će sednice mirovne konferencije biti javne. Isto će tako biti javna raspravljanja za ratifikaciju mira. Ove izjave prijatelja Wilsonova, pobudile su veliko veselje i interes u Americi, jer se misli, da su izrečene u sporazumu s vladama savezničkima i onom u Washingtonu.

Američko četa u Furlaniji. "Slovenec" piše, da je u Kormin stiglo 3000 američkih vojnika. Još ih više dolazi u Gorju. Idu polagano napred usled zlih železničkih komunikacija.

Vodje antante u Parizu. Paris, 22. "Petit Parisien" kaže, da će se posjet vladara i vodja u Parizu obdržati kako sledi: Posle vladara engleskih, koji se očekuju buduće sedmice, doći će početkom prosinca belgijski vladareki par. Iza toga doći će Wilson, kralj talijanski i srpski prestolonaslednik. Medjutim će jedno poslanstvo engleske mornarice posetiti Paris.

Amerika i Engleska ukidaju cenzuru. London, 20. nov. Američka je vlada potpunoma ukinula cenzuru za novine, telegramme i listove. Engleska je vlada ukinula cenzuru za telegrame u unutrašnjosti. Pokret za posvemašnje ukinuće cenzure u Engleskoj raste svaki dan.

Predaja prvih dvadeset nemačkih podmornica. London, 20. Danas u 7 sati ujutro obavila se predaja prvih 20 nemačkih podmornica. Drukih 80 će trebati predati za konac ove sedmice. Konradmiral Thyrrhill pratio je s eskadrom križarica i torpedolovaca nemačke podmornice do određene luke. Podmornice su bile praćene od 2 nemačke torpedolovca, na kojima su se morali vratiti mornari sa podmornica.

žalosnom žrtvom jednoga jedinoga razjarenoga trenutka! No sve je bilo uzalud! Kad je već u zrelije godine stupio, morao je razabrati, da je ona žestina, onaj demon nerazdruživo srastao s njegovim životom i da ga nikoja ugladjenost i naobraženost ne će moći ugušiti.

Za našega bečkoga boravka prijateljivao je Marijan najtjesnije s medicinarom Radetićem. Radetić je bio po školama za 2—3 godine stariji od nas, pa kako je bio zaljubljen u svoju struku, a u drugu ruku opet Marijan štovatelj svake pozitivne znanosti, to su se njih dvojica znala po cijelo uru zadržati teorijom mikroba i bakterija, o kojima je Radetić svim žarom mladenačke duše raspravljao i uvijek žalio, da se nije za sto godina kasnije rodio. Nepuko prijateljstvo, nego neka vrst učeničke zahvalnosti vezala je Marijana uz umnoga i mirnoga Radetića; medicinar opet nije se ni najmanje bavio javnim poslovima, dapače nije više puta ni dospio, da pročita dnevne novine, — pa mu je u tom pravcu Marijan bio vodjom. On se nije mogao dosta naučiti Marijanovim kombinacijama u političkim stvarima naše domovine.

Kad su se nakon četiri godine djakovanja rastali, ostadoe oni i nadalje jedan drugomu najbolji prijatelji. Radetić, ne imajući vlastitih sredstava, morade stupiti u vojničku službu, gde je ubrzo dotjerao do pukovniškoga liječnika, dočim se Marijan dade u odvjetnike.

Kakovih pet godina nijesam čuo o njemu; istom kad ga imenovaše odvjetnikom u V., stupih opet u bliže prijateljstvo s njime. Ja sam, kako znate, rodom iz V., pa se nekom zgodom dadoh premjestiti onamo. Došavši tamo, nadjem Marijana, kakova sam ga u Beču ostavio, samo puno ljepšeg, ozbiljnijeg — čovjeka, koji je stao na svoje noge. Ne moram vam istom reći, da mu je u V. išlo veoma dobro; njegovu ljupka iskrenost i lijepa prikaza očarala je

Predaja se dogodila 20 milja daleko od Harwich-a. Podmornice su bile usidrene. Na to je bila ukrcana engleska momčad, koja je odvela podmornice u luku. Na ulazu u luku je bila nad nemačkom zastavom podignuta jedna bela. Citavim su putem kružili nad podmornicama engleski aeroplani.

Još o kazni krivaca rata. London 20. Lord Morris, bivši ministar predsednik engleski, rekao je na jednoj skupštini u kazalištu Criterion, koja se obdržavala u svrhu ispitivanja brutalnog postupanja ratnih engleskih zarobljenika, da je video jednu izjavu, prema kojoj nemački car ne može da bude estradiran.

"Ali mi ćemo" — reče — "već naći sredstvo, da to postignemo. Lako je Holandiji dati na znanje, da je nazočno takvog cara u toj državi uvek pogibao za Veliku Britaniju. Svaka zemlja, koja ga primi, ne će biti prijateljica Engleske. Mrtvi i živi zahtevaju, da se kaznie začetnici zločina protiv čovečanstva! Skupština je uz silni plesak odobrila predlog, kojim se zahteva, da se na odgovornost pozovu začetnici i pokretači zločina protiv čovečanstva.

Karlo hapsburški bez živeža. Bečke novine donose vest, da je bivši car Karlo sa svojom pratnjom još uvek u Eckartsau, te da trpi s nestalice živeža. Karlo je imao sa sobom 50 osoba, od kojih je jedan deo morao otpustiti usled pomanjkanja životnih namirnica. Prekjuče je stigao u Schönbrunn jedan njegov naručevnik i zatražio rubenine za knezove.

Ukrajinsko-Poljski spor. Beč, 20. U istočnoj Galiciji traju ogorčeni bojevi medju Poljacima i Ukrajinacima. Lavov je delomično u rukama Ukrajinaca, delomično u rukama Poljaka. Bivši podguverner je bio interniran. Upravitelj a.-u. banke je ubit. Poštanska zgrada je u plamenu. Po ulicama u Kolomeji, Stanislavovu i Przemyslu traju ogorčeni bojevi. Czernovice su zauzete od Ukrajinaca.

Djaci mole popust. Sveučilišni djaci u Italiji, žrtve i oni velike skupoće, zamolili su sve trgovce i vlasnike hotela, restoracija i kavana, da im daju popusta. Ponude neka šalju na tajništvo sveučilišno. Djaci su mnogo pridoneli pobjedi i miru, pa zaslužuju pozornost svih onih, koji im mogu pomoći. Sva se je sila ljudi prijavila. Najmanji procent popusta iznosi 15%. A kod nas? Razmisljajmo!

Malii oglasnik

Pravičice 108 maleno i velike prodaje Ant. Bonifatić, vrh sv. Jurja 17. Učitelj glasnova traži se. Penude pod br. 110 za upravu lista. 110. Ukrajine Stan od 3 sobe odmah sa iznajmili. -- Prodaje se kupelj i razno pokućstvo. Lučko zdravstveni kapitanat. 112. Za iznajmili dve sobe. Via Sissano 37 kod samostalne osobe. 000. Oglasujte u „Hrvatskem Listu“

I suca i tuženika, — o ženama ne ću ni da spominjam.

Prva ljepotica u V. bila je Irena pl. K., kći umirovljenoga generala. Premda ljepotica, doživjela je Irena — koju su radi izvanredne krasote nazivali donna Ines — već dvadeset i drugu godinu neudana. Uzrok, da je tako dugo djevojkom ostala, bio je taj, što se je svatko bojao uzeti izvanredno naobraženu i u svakom dobru odgojenu djevojkicu, koja nije imala nikakva miraza, jer je gjeneral bio boležljivac, pa je za svoju kćer mogao veoma malo na stranu metati. Ma da je ta mala obitelj živjela za sebe, jer je gjeneral bio ponosan čovjek, a u tom duhu i kćer svojoj odgojio, ipak su ih sagradjani u velike štovali: bio je pravi „dogadja“, kad se je znalo, da će na koju zabavu doći i gjeneral sa donnom Ines, — dotični odbor smatrao je to za osobitu počast. Premda je slavonska krajina puna rijetkih ljepotica, ipak ih je gjeneralova kći sve nadmašivala, jer je ona svojim duhom i svojom naobraženošću stajala nad sferom kulturnoga napretka našega gradića. Zato što je bila crnomanjava i što je pokraj malih, ružičastih usiju rudala kosu, prozvaše je najprije Spanjolkom, pa onda donnom Ines. Njeno lice bilo je one rijetke, zanimljive bjelodeće, koju nalazimo samo kod pojedinih crnki; rumenilo tek da je vidljivo probijalo ispod bijelo-mrke puti; lice, ponešto dugoljasto, izražavalo u svakom potezu neobičnu duhovitost, te je bilo u profilu veoma slično onomu lorda Byrona. Oči ovelike, tamne, sad kriješeci, sad potamnjujući, sada mijenjajući boju, — prema duševnomu raspoloženju. Tko bi joj samo glavu video, mislio bi, da ima krasnog devetogodišnjeg dječaka pred sobom, — a na to je podsjećao i njezin pum, ponešto snažniji glas, nego li ga obično žene imaju. A kako je ona tek znala tim glasom govoriti!

(Nastaviće se.)